

Examen VSBO PBL

2025

tijdvak 1
donderdag 22 mei
07.30 - 09.30 uur

Economie

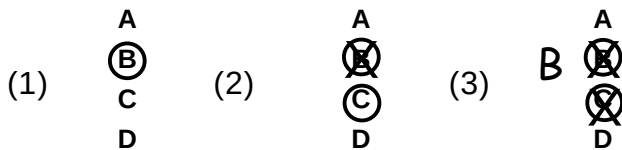
Naam kandidaat _____ Kandidaatnummer _____

Beantwoord alle vragen in dit opgavenboekje.

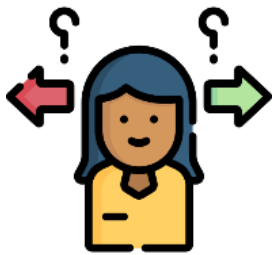
Dit examen bestaat uit 33 vragen.
Voor dit examen zijn maximaal 47 punten te behalen.
Voor elk vraagnummer staat hoeveel punten met een goed antwoord behaald kunnen worden.

Meerkeuzevragen

- Omcirkel het goede antwoord (voorbeeld 1).
- Geef verbeteringen aan volgens voorbeeld 2 of 3.

Kopen of niet kopen?

Lisa wil een andere auto kopen. Alleen weet ze niet of ze die tweedehands moet kopen of nieuw. Hoe dan ook moet ze geld lenen bij een bank om de auto te kopen want ze heeft geen geld. Het lenen kost geld.

- 3p 1 Omcirkel in de onderstaande zinnen de juiste vetgedrukte woorden.
- Lisa wil een **gebruiksgoed / verbruiksgoed** kopen.
 - Het kopen van de auto met geleend geld is een voorbeeld van **directe ruil / indirecte ruil**.
 - Het lenen van geld kost geld omdat er **aflossing / rente** moet worden betaald.
- 1p 2 Er is sprake van incidentele uitgaven als het uitgaven zijn
- A die niet regelmatig plaatsvinden.
 - B die regelmatig plaatsvinden.
 - C die verwacht worden.

Lisa besluit voor de komende maanden een budgetplan te maken. Voor de maand juli heeft zij de onderstaande informatie (inkomsten en uitgaven) verzameld.

Inkomsten maand juli	Bedrag (x f1)
Verhuur appartement	750
Rente spaarrekening	50
Loon	4.235
Winst verkoop taarten	625
Totaal	5.660

Uitgaven maand juli	Bedrag (x f1)
Dagelijkse uitgaven	1.800
Vaste uitgaven	2.550
Incidentele uitgaven	300
Totaal	4.650

Opgave 3 en 4 horen bij de bovenstaande tabel.

- 2p 3 Kruis hieronder aan welke beweringen juist of onjuist zijn.

Bewering	Juist	Onjuist
In een budgetplan staan de verwachte geldontvangsten en de verwachte gelduitgaven		
Inkomen uit overdrachten is geld dat je krijgt door te werken.		
Een budgetplan kan geldproblemen voorkomen		

- 2p 4 Het maandelijks termijnbedrag van de autolening die Lisa wil nemen is f 750,-.

→ Kan Lisa dit bedrag betalen in de maand juli?

Bereken hieronder de ontbrekende bedragen en omcirkel de juiste vetgedrukte woorden.

Maand juli	Bedrag (x f 1)
inkomsten	
uitgaven	
overschot / tekort	
ze kan het bedrag wel / niet betalen	

Ricardo

Ricardo is 17 jaar oud en zit in de laatste klas van het Brion College. Van zijn ouders krijgt hij elk kwartaal $f295,-$ zakgeld. Verder ontvangt Ricardo een studietoelage van $f3.462,-$ per jaar.

- 1p **5** Bereken hoe groot het inkomen per maand uit overdrachten is van Ricardo.
- A** $f\ 263,92$
- B** $f\ 288,50$
- C** $f\ 386,83$
-
- 1p **6** Ricardo ontvangt $f40,-$ per maand voor het rondbrengen van reclamefolders voor een supermarkt. De folders die Ricardo elke week rondbrengt zijn een duidelijke vorm van
- A** ideële reclame.
- B** sluikreclame.
- C** commerciële reclame.
-
- 1p **7** Ricardo houdt van mode. Op internet volgt hij steeds de laatste trends van merkkleding. Hij koopt graag online. Zijn vader vindt dat hij teveel online impulsaankopen doet. Hij besteedt hierdoor binnen enkele minuten honderden dollars.
- Noteer welke geldfunctie gebruikt is, als Ricardo zijn aankopen heeft betaald.

.....

Ricardo heeft deze maand leuke online aanbiedingen gezien van PEPE JEANS. Hij vergelijkt de prijzen van deze aanbiedingen.

Prijs \$245,-

Prijs \$285,-

- 1p 8 Bereken voor Ricardo hoeveel procent de jeans van bol.com duurder is, dan die van amazon. (rond af op hele procenten)

.....

.....

Pedro

Pedro verdient zijn inkomen door te werken bij Kunuku Tuin. Er bestaan verschillende vormen van inkomen. In de tabel hieronder staan een aantal vormen van inkomen.

2p 9 Kruis hieronder de juiste vorm van inkomen aan.

	Inkomen uit		
	Bezit	Arbeid	Overdrachten
Vakantiegeld			
Huur			
Studiebeurs			

Pedro wil een eigen bedrijf beginnen. Hij wil beginnen met het schoonmaken van tuinen. Zijn zoon vertelt hem dat hij eerst over de marketingmix moet gaan denken.

1p 10 Wat wordt verstaan onder de marketingmix?

.....

.....

1p 11 Voor Pedro zijn nieuwe bedrijf is een van de marketinginstrumenten al bekend.
Dit marketinginstrument is
A Product.
B Plaats.
C Prijs.

- 1p 12 Pedro ziet op youtube de bovenstaande reclame voor een hark van Gardena.
 Wat voor soort reclame staat hierboven afgebeeld?
- A ideële reclame
 - B merkreclame
 - C sluikreclame

Vakantie

In augustus gaat de familie Croes met vakantie naar Punta Cana. Ze hebben hiervoor al een flink bedrag gespaard maar toch komen ze *f* 2.700,- tekort om de reiskosten te betalen. Moeder Croes zegt: “We kunnen het geld lenen bij onze bank. We hoeven geen onderpand te geven en we krijgen in één keer het geld.”.

- 1p 13 Welke soort lening wil moeder Croes bij haar bank aanvragen?
- A een hypothecaire lening
 - B doorlopend krediet
 - C een persoonlijke lening

Leenbedrag f 2.700,-	
Maand	Termijnbedrag per maand
12	f 275,-

- 2p 14 Bereken met behulp van de bovenstaande tabel de kredietkosten van de lening.

.....

- 1p 15 Wat zorgt ervoor dat het leenbedrag van moeder Croes afbetaald wordt?
- A aflossing
 - B rente
 - C termijnbedrag

Moeder Croes: "Ik ben vergeten om een reisverzekering af te sluiten voor de vakantie. Gelukkig kan ik deze ook online afsluiten."

- 2p 16 Kruis hieronder aan of de beweringen juist of onjuist zijn.

Bewering	Juist	Onjuist
Een reisverzekering is een verplichte schadeverzekering		
Moeder Croes is de verzekerde die de premie betaalt.		
De verzekeringsmaatschappij betaalt niet meer dan de schade		

Op de website van een verzekeringsmaatschappij kiest moeder Croes voor pakket A .

De poliskosten zijn bij de verzekeringsmaatschappij f 5,75 per persoon.

Moeder Croes vult online de volgende gegevens in:

- Datum vertrek: 12 juli
- Datum terugkomst: 21 juli
- Totaal aantal reizigers: 4

- 3p 17 Bereken in de tabel het bedrag dat moeder Croes moet betalen voor de reisverzekering.

	Berekening	Bedrag in guldens
Premie pakket A		
poliskosten		
Subtotaal		
assurantiebelasting 6%.		
Totaal te betalen bedrag		

Marlies de student

Marlies (24 jaar) is een student uit Jamaica. Vanaf 1 januari volgend jaar gaat ze een jaar stage lopen bij Sandals Royal Curaçao. Haar studentenkamer heeft ze al geregeld. Ze heeft de huur voor 1 jaar vooruitbetaald.

- 1p 18 In de huurovereenkomst staan de volgende twee bepalingen.
→ Kruis hieronder aan of er sprake is van een recht of plicht van de huurder.

	Recht	Plicht
Huur op tijd betalen		
Woonplezier		

Marlies heeft haar huisvesting goed en snel geregeld. Ze kan dan probleemloos aan haar stage beginnen. Marlies heeft de huurovereenkomst op 1 januari getekend.

1p **19** De huurovereenkomst die Marlies heeft afgesloten is

- A mondeling en voor bepaalde tijd.
- B mondeling en voor onbepaalde tijd.
- C schriftelijk en voor bepaalde tijd.
- D schriftelijk en voor onbepaalde tijd.

2p **20** Kruis hieronder aan welke afspraken normaliter in een huurovereenkomst staan.

Afspraken	in de huurovereenkomst
de borg	
regels van de buurtbewoners	
adres	
begindatum huur	

3p **21** Bereken de totale verwachte vaste lasten voor Marlies voor het komende jaar. Het totale bedrag is al ingevuld.

Vaste lasten	Bedrag per jaar in f
Huur f 800,- per maand	
Boodschappen f 375,- per week	
Abonnement telefoon f 135,- per maand	
Premie levensverzekering 1,5% van f 25.000,- per maand.	
Totaal	35.220,-

Het is warm dus koopt Lorain een airco

Lorain wil een nieuwe airco kopen. Voordat ze de airco koopt, wil ze de verschillende prijzen met elkaar vergelijken en meer weten over de kwaliteit. Er bestaan organisaties die consumenten beschermen en die opkomen voor hun belangen.

- 1p 22 Noteer de naam van een organisatie die opkomt voor consumenten.

.....

Lorain koopt een airco van het merk Greey bij Oby Electronics; hierdoor sluiten Lorain en Oby Electronics een overeenkomst.

- 1p 23 Onder welke wet valt de aankoop van de airco?
- A Wet koop op afstand
 - B Wet productaansprakelijkheid
 - C Wet consumentenkoop

Lorain heeft de airco gekocht met gespaard geld. Zij had ook de keuze om het geld te lenen. Het nadeel is dat ze over dit bedrag dan rente had moeten betalen.

- 1p 24 Stel dat de aankoop van de airco f 3.225,00 was en de rente die de bank zou rekenen 3% per jaar is.
- Bereken het totaal te betalen bedrag als Lorain zou kiezen om het geld te lenen en in 1 jaar terug te betalen.

.....

Sasha Lucas

Sasha Lucas is eigenaresse van hondentrimsalon Tuti Grooming. Ze knipt en verzorgt de vacht van honden en ze verkoopt ook leuke producten voor honden. Om haar te helpen heeft ze Kathy in loondienst.

2p 25 Kruis hieronder aan of de beweringen juist of onjuist zijn.

Bewering	Juist	Onjuist
Sasha en Kathy zijn zelfstandigen die naar winst streven		
Sasha haar bedrijf behoort tot de tertiaire sector		
Sasha wordt gerekend tot de beroepsbevolking		

Sasha is niet tevreden over Kathy haar werkprestaties. Na vele waarschuwingen ontslaat ze Kathy. Op social media plaats Sasha een vacature voor een hondentrimmer. Hieronder een deel van de vacature.

Wij bieden aan:

- 32-urige werkweek
- salaris gebaseerd op ervaring en opleiding

Wij vragen van jou:

- een erkend trimdiploma
- je kan goed samenwerken en bent commercieel gericht
- liefde voor dieren

1p 26 Wat is een vacature?

- A Een bezette arbeidsplaats die deel uitmaakt van de vraag op de arbeidsmarkt
- B Een bezette arbeidsplaats die deel uitmaakt van het aanbod op de arbeidsmarkt
- C Een onbezette arbeidsplaats die deel uitmaakt van de vraag op de arbeidsmarkt
- D Een onbezette arbeidsplaats die deel uitmaakt van het aanbod op de arbeidsmarkt.

- 2p 27 Omcirkel in de onderstaande zinnen de juiste vetgedrukte woorden.

In de vacature is er sprake van **geschoold** / **ongeschoold** betaald werk dat **uitvoerend** / **leidinggevend** is.

De 32 urige-werkweek is een voorbeeld van een **primaire** / **secundaire** arbeidsvoorwaarde.

- 1p 28 Bij een 40-urige werkweek van werknemers van 21 jaar en ouder is het maandelijks wettelijk minimum loonbedrag *f* 1.953,70.
Wat is het minimale maandloon voor een hondentrimmer bij een 32-urige werkweek?
- A *f* 1.562,96
 - B *f* 1.709,58
 - C *f* 1.953,70

Vakkenvuller

John (17 jaar) is scholier en werkt parttime bij een supermarkt als vakkenvuller. Hij verdient het minimumloon.

- 1p 29 John werkt parttime bij een supermarkt. Hij werkt
- A in deeltijd en doet betaald werk.
 - B in deeltijd en doet onbetaald werk.
 - C voltijd en doet betaald werk.
 - D voltijd en doet onbetaald werk.

- 1p 30 Noteer een nadeel van parttime werken.

.....
.....

Volgens de CAO, die geldt voor de levensmiddelenbranche, heeft de supermarkt waar John werkt een individuele arbeidsovereenkomst met hem getekend.

- 1p 31 Omcirkel in de onderstaande zin de juiste **vetgedrukte** woorden.

Deze arbeidsovereenkomst tussen John en de supermarkt geeft aan dat John **wel** / **niet** in loondienst is en daarom **wel** / **geen** loonbelasting moet betalen.

- 1p 32 Noteer een afspraak/arbeidsvoorwaarde die in een CAO wordt vastgelegd.

.....

Hieronder zie je John zijn eerste loonstrook over de maand januari.

De heer John van Halen Gosieweg 24 Curaçao		Esperamos Surpermarkt B.V. Jan Noorduynweg 133 Curaçao	
Salaris periode 01-01-24 tot 31-01-24			
Pers.nr.: 00510 Geb.datum: 15-12-2006 Functie: Vakkenvuller			
Bruto salaris			f 1.327,84
Inhoudingen: Loonbelasting Sociale premies		f 274,45 f 156,82	
Netto salaris			f 896,57

- 1p 33 Hoeveel procent zijn de inhoudingen van het bruto salaris?
- A 11,8%
 B 20,7%
 C 32,5%